

وزارت جهاد کشاورزی

دستورالعمل اجرائی

پرورش طیور بومی، رنگی و روستایی

معاونت امور تولیدات دامی

دفتر امور طیور و زنبور عسل

شهریورماه ۱۳۹۷

مقدمه

در راستای ساماندهی طیور بومی و مرغ رنکی و با توجه به حساسیت های موجود و نقش آنها در اپیدمیولوژی بیماری ای طیور و تأثیر آن در اقتصاد روستا و به جهت فراهم آوردن شرایط مناسب بهداشتی پرورش در تولید پایدار، این دستورالعمل به استناد قانون جامع دامپروری و قانون سازمان دامپزشکی بشرح ذیل ارائه می گردد.

ماده ۱: هدف

ساماندهی و اصلاح ساختار پرورش طیور بومی، مرغ رنکی و روستایی در کشور با هدف حمایت از تولید پایدار، بهداشتی و اشتغال مولد می باشد.

ماده ۲: تعاریف

طیور بومی: طيورى که در واحدهای پرورش مرغ بومی وزارت جهاد کشاورزی پرورش و بمنظور تولید گوشت و یا تخم مرغ در اختیار واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره برداری و بهداشتی قرار می گیرد

طیور رنکی: طيورى که جوجه یکروزه آن در واحدهای مرغ مادر رنکی دارای پروانه تولید و بمنظور تولید گوشت و یا تخم مرغ و یا پولت در اختیار واحدهای صنعتی دارای پروانه بهره برداری و بهداشتی قرار می گیرد.

طیور روستایی: طيورى است از جمله مرغ، خروس، اردک، بوقلمون، غاز و مرغ شاخدار و ... که در خانه های روستایی بمنظور کمک به اقتصاد خانواده روستایی به تعداد محدود و در فضای مسکونی بمنظور تولید محصولات طیور نگهداری می شود.

تبصره: تعداد طیور روستایی در هر خانه روستایی نبایستی از تعداد ۱۰۰ قطعه (در فنس قابل واکسیناسیون و مدیریت بهداشتی) بیشتر باشد.

کارگروه ساماندهی ملی: این کارگروه با عضویت معاون امور تولیدات دامی یا

نماینده ایشان، رئیس سازمان دامپزشکی کشور یا نماینده ایشان، مدیرکل دفتر امور طیور و زنبورعسل معاونت امور تولیدات دامی، مدیر کل بهداشت و مدیریت بیماریهای طیور و زنبورعسل سازمان دامپزشکی کشور، دبیر ستاد هماهنگی صدور مجوزها، مدیر عامل تشکل های ذیربط حسب مورد و با ریاست معاون امور تولیدات دامی تشکیل می گردد.

کارگروه ساماندهی استانی : این کارگروه با ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی و جانشینی مدیرکل دامپزشکی استان، معاون امور تولیدات دامی سازمان جهاد کشاورزی استان، رئیس سازمان نظام کشاورزی و منابع طبیعی استان، رئیس سازمان نظام دامپزشکی استان، مدیرعامل اتحادیه مرغداران گوشتی استان، مدیر عامل اتحادیه تخمگذار در محل سازمان جهاد کشاورزی استان و با ریاست رئیس سازمان جهاد کشاورزی تشکیل می گردد.

تبصره: استان هایی که تشکل مربوطه ندارند بنا به تشخیص رئیس کارگروه، از نماینده بخش دعوت بعمل می آید.

ماده ۳ : واحد های طیور بومی و مرغ رنگی دارای پروانه بهره برداری از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و پروانه بهداشتی از سازمان نظام دامپزشکی با ثبت اطلاعات در سامانه سماصط و سپس اخذ مجوز جوجه ریزی از اداره کل دامپزشکی مجاز به فعالیت می باشند.

ماده ۴ : کلیه دستورالعمل های فعالیت واحدهای صنعتی در مورد واحد های پرورش طیور بومی و رنگی دارای پروانه بهره برداری از سازمان نظام مهندسی کشاورزی و پروانه بهداشتی از سازمان نظام دامپزشکی مصداق خواهد داشت.

تبصره : طیور بومی و رنگی بایستی بر اساس برنامه واکسیناسیون طیور رنگی

و بومی بر اساس ضوابط بهداشتی سازمان دامپزشکی کشور علیه بیماری های واگیردار طیور واکسینه گردند.

ماده ۵: معاونت بهبود تولیدات دامی موظف است با هماهنگی دامپزشکی پس از تصمیم گیری در کارگروه ساماندهی و به استناد ماده ۵ قانون جامع دامپروری، نسبت به معرفی واحدهای پرورش غیر مجاز بومی و رنگی به دستگاه های اجرایی ذیربط جهت عدم ارائه خدمات و مراجع قضایی جهت پیگیری پلمپ واحد اقدام نماید.

تبصره: بنا به شرایط اضطراری فعلی کشور بهره بردار واحد غیرمجاز طیور بومی و مرغ رنگی استان با اخذ مصوبه کارگروه ساماندهی می تواند با رعایت مقررات بهداشتی قرنطینه ای و تأیید سلامت گله و همچنین اخذ مجوزهای بهداشتی دامپزشکی، طیور خود را به یک واحد دارای پروانه بهره برداری و بهداشتی طیور صنعتی بومی و یا مرغ رنگی در مناطق با ریسک پایین بیماری همان استان انتقال دهد .

ماده ۶: نگهداری طیور روستایی در مناطق مسکونی روستایی بیش از ظرفیت اعلام شده در این دستورالعمل تخلف محسوب شده و مراتب به مراجع قضایی ارجاع خواهد شد.

ماده ۷: پرورش اردک به منظور استفاده از پس چرشالیزارها بایستی با بررسی کارگروه ساماندهی استانی از نظر شرایط شیوع بیماری در منطقه در بازه زمانی و منطقه ای مشخص امکان پذیر خواهد بود.

تبصره: بدیهی است پایش مستمر از نظر بیماری های طیور بویژه آنفلوآنزای فوق حاد پرندگان الزامی می باشد.

ماده ۸: تخم نطفه دار طیور بومی ، رنگی و سایر ماکیان در جوجه کشی های مجاز همان استان خوابانده شود و اطلاعات آن ثبت سامانه سماصط گردد . در صورت نبود جوجه کشی ، در جوجه کشی های استان های مجاور که از نظر

ریسک بیماری آنفلوآنزای فوق حاد پایین هستند با توافق دامپزشکی دو استان اقدام شود.

ماده ۹: معاونت بهبود تولیدات دامی با هماهنگی اداره کل دامپزشکی موظف است پس از تصمیم گیری در کارگروه ساماندهی و به استناد ماده ۵ قانون جامع دامپروری، نسبت به پیگیری پلمپ کارخانه های جوجه کشی که بدون گواهی بهداشتی و یا عدم ثبت در سامانه سماصط بصورت غیر مجاز نسبت به خوابانیدن تخم نطفه دار اقدام می نمایند از طریق مراجع قضایی اقدام نماید.

ماده ۱۰: انتقال پولت طیور رنگی و بومی ترجیحاً بایستی در واحد پرورش مجاز همان استان انجام و با هماهنگی معاونت بهبود تولیدات دامی و اداره کل دامپزشکی استان قابل انتقال به واحد های صنعتی بر اساس شرایط قانون نبودن استان مقصد و شرایط بهداشتی گله اجازه حمل داده خواهد شد.

ماده ۱۱: کشتار طیور رنگی و بومی صرفاً بایستی در کشتارگاه مجاز استان و یا نزدیکترین کشتارگاه انجام گیرد.

ماده ۱۲: حمل و نقل طیور بومی و رنگی و فرآورده های آن بدون گواهی بهداشتی حمل دامپزشکی ممنوع بوده و در صورت توقیف نسبت به تعیین تکلیف محموله حسب مورد برابر مقررات اقدام گردد.

ماده ۱۳: بر اساس قانون بیمه اجباری لازم است بهره برداران طیور مادررنگی و بومی نسبت به بیمه نمودن جوجه های تولیدی اقدام نمایند.

ماده ۱۴: در راستای ساماندهی طیور بومی و رنگی، لازم است تا با محوریت سازمان دامپزشکی، طرح ساماندهی بازارچه های عرضه طیور روستایی و سایرپرندگان در کارگروه ملی ساماندهی تدوین گردد.

ماده ۱۵: کارگروه ساماندهی استانی موظف است تا نسبت به تهیه گزارشات دوره ای در بازه زمانی ۳ ماهه از اجرای این دستورالعمل اقدام و به معاونت امور تولیدات دامی و سازمان دامپزشکی کشور ارسال نماید.

ماده ۱۶: تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان با تجربه برای نظارت و بررسی وضعیت اجرای این دستورالعمل به استان های مورد نظراعزام گردند.

این دستورالعمل در ۱۶ ماده و ۵ تبصره تنظیم و از تاریخ ابلاغ در کشور لازم الاجرا می باشد.